

съствие в областта. Поради това започва целенасочено преследване на български учители от страна на гръцките владци, а от друга - от турските власти, които толерират гърцизма.

Жертва на гръцките опити за духовна асимилация на българите в Македония става учителят Й. Хаджиконстантинов. В дописка до „Цариградски вестник“ от Скопие се отбелязва, че той разгневил гръцкия митрополит със стремежа и усилията си да преподава в българските училища на роден език. Като претекст да бъде изгонен от града, е набеден, че „преподавал безбожество и че съветвал народа да не плаща данъка си. Но истинската причина, за която митрополита го гонеше, беше, че г-н Йордан говореше за неговите злоупотребления“¹⁸. Раздялата с учителя е приета с покруса от деца и възрастни, които го изпращат извън града и два часа се сбогуват с него¹⁹.

През 1860 г. Й. Хаджиконстантинов е подгонен от гръцкия владика Венедикт и от Прилеп. В дописка в „Цариградски вестник“ българите от Прилеп търсят съдействие да върнат в града си учителя, който с усърдие и трудолюбие обучава не само децата, но и възрастни в неделното училище²⁰.

Още по-драстични са действията на гръцките митрополити Венедикт в Битоля и Охридския Мелетий срещу учителя от Струга Димитър Миладинов - по техни доноси той е обвинен, че е руски агент и бунтовник и хвърлен в Битолския затвор, Опасявайки се от подобно наказание, велешкият учител Георги Икономов подава оставка по същата причина и заминава за Дупница, както съобщава в „Дунавски лебед“ през април 1860 г.²¹.

През 60-те години на XIX век вече масово се откриват светски училища в Македония. От страниците на българския периодичен печат се апелира за повече просветност сред децата, както и за по-голяма щедрост и дарения за образованието им. През 1860 г. според едно съобщение, в българското училище в Охрид учат 300 деца, като при обучението се използва българската писменост, за което много спомага даскал Георги.²² В дописка в „Цариградски вестник“ Д. Миладинов не пропуска да изтъкне, че за откритото училище в града много охридчани даряват средства.²³ Няколко години по-късно, през 1868 г., в откритото в Охрид българско взаимно училище, в което за даскал е привлечен изтъкнатият възрожденски просветител Григор Пърличев²⁴.

Към края на 60-те години на XIX в. според дописка във в. „Македония“ новотворити славянски училища има в градовете Велес, Прилеп, Охрид (тук има и девическо училище), Битоля (също има и девическо училище), Струга, Скопие, Драма, Кукуш, Струмица, където обучението е на български език, „а гръцкият език